

Pravilnik o bližim uslovima u pogledu programa, kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava za sticanje statusa javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih

Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 89/2015 od 27.10.2015. godine, a stupio je na snagu 4.11.2015.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi u pogledu programa, kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava, uključujući i uslove za obezbeđivanje pristupačnosti nastave i programa za osobe sa invaliditetom, na osnovu kojih druga organizacija može steći status javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih (u daljem tekstu: JPOA).

Odredbе ovog pravilnika primenjuju se i na osnovnu i srednju školu koja realizuje aktivnosti obrazovanja odraslih.

Član 2.

Druga organizacija može da stekne status JPOA za aktivnosti obrazovanja odraslih kojima se:

1) ostvaruje standard stručnih kompetencija, delimično ili u celini, u skladu sa standardom kvalifikacije;
2) unapređuju znanja, veštine i sposobnosti, radi ličnog i profesionalnog razvoja i društveno odgovornog ponašanja, unapređivanja kvaliteta života, opšteg obrazovanja i kulture;

3) pružaju usluge karijernog vođenja i savetovanja.

Srednja škola može da realizuje aktivnosti obrazovanja odraslih kojima se:

1) ostvaruje standard ključnih kompetencija za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja odraslih;
2) ostvaruje standard ključnih kompetencija za nivo osnovnog obrazovanja odraslih;
3) ostvaruje standard stručnih kompetencija, delimično ili u celini, u skladu sa standardom kvalifikacije;
4) stiču kvalifikacije, u skladu sa standardnom kvalifikacije;
5) unapređuju znanja, veštine i sposobnosti, radi ličnog i profesionalnog razvoja i društveno odgovornog ponašanja, unapređivanja kvaliteta života, opšteg obrazovanja i kulture;

6) sprovodi postupak priznavanja prethodnog učenja;

7) pružaju usluge karijernog vođenja i savetovanja.

Osnovna škola može da realizuje aktivnosti obrazovanja odraslih kojima se:

1) ostvaruje standard ključnih kompetencija za nivo osnovnog obrazovanja odraslih;
2) unapređuju znanja, veštine i sposobnosti, radi ličnog i profesionalnog razvoja i društveno odgovornog ponašanja, unapređivanja kvaliteta života, opšteg obrazovanja i kulture;
3) sprovodi postupak priznavanja prethodnog učenja;
4) pružaju usluge karijernog vođenja i savetovanja.

I. USLOVI U POGLEDU PROGRAMA AKTIVNOSTI OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 3.

Aktivnosti obrazovanja odraslih kojima odrasli stiču stručne kompetencije u skladu sa standardom kvalifikacije i kojima unapređuju znanja, veštine i sposobnosti, radi ličnog i profesionalnog razvoja i društveno odgovornog ponašanja, unapređivanja kvaliteta života, opšteg obrazovanja i kulture, JPOA i srednja škola ostvaruju kroz programe neformalnog obrazovanja odraslih, i to:

- 1) programe obuka za rad u struci;
- 2) programe za preduzetništvo i rukovođenje;
- 3) programe za poznavanje nauke i tehnologije;
- 4) programe obuka za rad na računaru;
- 5) programe stranih jezika;
- 6) programe zaštite okoline i ekologije;
- 7) programe razvoja i očuvanja bezbednih i zdravih uslova rada;
- 8) programe za razvoj kreativnog i umetničkog izražavanja;
- 9) za sticanje ili dopunjavanje drugih znanja, veština, sposobnosti i stavova;
- 10) prema zahtevima i potrebama tržišta rada.

Aktivnosti obrazovanja odraslih kojima odrasli unapređuju znanja, veštine i sposobnosti, radi ličnog i profesionalnog razvoja i društveno odgovornog ponašanja, unapređivanja kvaliteta života, opšteg obrazovanja i kulture, osnovna škola ostvaruje kroz programe neformalnog obrazovanja odraslih iz stava 1. ovog člana tač. 4)-6), 8) i 9).

Aktivnosti obrazovanja odraslih za sticanje kvalifikacija, srednja škola realizuje preko programa za sticanje ključnih kompetencija za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja i programa za sticanje stručnih kompetencija, u skladu sa standardom kvalifikacije.

Aktivnosti obrazovanja odraslih kojima odrasli ostvaruje standard ključnih kompetencija za nivo osnovnog obrazovanja, osnovna i srednja škola realizuju preko programa za sticanje ključnih kompetencija za nivo osnovnog obrazovanja odraslih, u skladu sa opštim standardima postignuća za osnovno obrazovanje odraslih.

Aktivnosti obrazovanja odraslih kojima odrasli ostvaruje standard ključnih kompetencija za nivo srednjeg stručnog obrazovanja, srednja škola realizuje preko programa za sticanje ključnih kompetencija srednjeg stručnog obrazovanja, u skladu sa standardima postignuća za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja odraslih.

Aktivnosti obrazovanja odraslih kojima osnovna i srednja škola sprovode postupak priznavanja prethodnog učenja realizuje se u skladu sa pravilnikom koji propisuje standarde i način sprovođenja postupka priznavanja prethodnog učenja.

Karijerno vođenje i savetovanje JPOA, osnovna i srednja škola realizuje kroz program karijernog vođenja i savetovanja, u skladu sa standardima usluga karijernog vođenja i savetovanja.

Član 4.

Programi iz člana 3. stav 1. tač 1)-3) i 6)-10) i stav 2. ovog pravilnika mora da sadrži:

- 1) naziv programa;
- 2) svrhu programa;
- 3) cilj programa;
- 4) opšte ishode učenja (ključne i/ili stručne kompetencije);
- 5) posebne ishode učenja (znanja, veština i stavova u okviru modula);
- 6) uslove za upis polaznika (pristupni zahtevi u pogledu obrazovanja ili obučavanja, godine starosti, posebni uslovi - zdravstveni ili po osnovu drugih propisa);
- 7) sadržaj programa po modulima, ukoliko ima module;
- 8) trajanje programa u satima;
- 9) način organizacije, oblike i metode ostvarivanja programa;
- 10) način obezbeđivanja pristupačnosti programa za osobe sa invaliditetom;

- 11) materijale za učenje i podučavanje, priručnik/vodič za ispit;
- 12) postupak provjere savladanosti programa;
- 13) broj polaznika po grupi;
- 14) kadrove potrebne za ostvarivanje programa;
- 15) uslove u pogledu prostora, opreme i sredstava neophodnih za ostvarivanje programa;
- 16) način na koji se program čini dostupnim javnosti;
- 17) prilagođenost programa, iskustvu, stečenom obrazovanju, znanju, veštinama i sposobnostima polaznika;
- 18) naziv javne isprave, odnosno uverenja koje se izdaje kandidatu nakon provjere savladanosti programa, odnosno potvrde za programe na kojima se ne stiču ključne, stručne kompetencije, odnosno kvalifikacija.

Program stranih jezika mora biti pripremljen u skladu sa standardima kompetencija za nivoe Zajedničkog evropskog okvira za žive jezike.

Program obuka za rad na računaru mora biti pripremljen u skladu sa Evropskim standardom za poznavanje rada na računaru (u daljem tekstu: ECDL).

Član 5.

Provera savladanosti programa kojim se stiču stručne kompetencije, obavlja se na ispitu za proveru stručnih kompetencija.

Ispit za proveru savladanosti programa za sticanje kvalifikacije sastoji se iz ispita za proveru ključnih kompetencija i ispita za proveru stručnih kompetencija.

Ispit iz stava 1. ovog člana polaže se pred komisijom koju formira JPOA odnosno srednja škola (u daljem tekstu: ispitna komisija), koja ima neparan broj članova i koju čine najmanje dva stručnjaka iz odgovarajuće stručne, odnosno naučne oblasti, od kojih je jedan predsednik komisije.

Ispit za proveru ključnih kompetencija polaže se pred ispitnom komisijom koju formira osnovna, odnosno srednja škola i koju čine nastavnici odgovarajućih predmeta u školi, od kojih je jedan predsednik komisije.

Predsednik i član ispitne komisije iz st. 3. i 4. ne može da bude nastavnik, izvođač programa ili drugo stručno lice koje je ostvarivalo program.

Polazniku koji položi ispit iz stava 1. ovog člana, JPOA, odnosno škola izdaje uverenje ili javnu ispravu, a polazniku koji položi ispit iz stava 2. ovog člana škola izdaje javnu ispravu, u skladu sa podzakonskim aktom koji propisuje uverenja i javne isprave u obrazovanju odraslih.

Provera savladanosti programa stranih jezika realizuje se u skladu sa standardima nivoa Zajedničkog evropskog okvira za žive jezike.

Provera savladanosti programa obuke za rad na računaru realizuje se u skladu sa standardom ECDL.

Član 6.

Ispit za sticanje ključnih kompetencija sastoji se od najmanje 6 (šest), a najviše 12 (dvanaest) zadataka i njihove odbrane.

Ispit za sticanje stručnih kompetencija sastoji se od obavljanja praktičnih radnih zadataka. U okviru ispita polaznik izvršava najmanje dva (2), a najviše četiri (4) radna zadatka.

Za svaki predviđeni opšti i posebni ishod koji se proverava na ispitu iz st. 1. i 2. ovog člana, JPOA, odnosno osnovna i srednja škola, utvrđuje listu zadataka i listu radnih zadataka koje moraju biti dostupne polaznicima pre početka realizacije programa.

Polaznik iz stava 2. ovog člana izvlači radne zadatke neposredno pre početka ispita, s tim što treba da ima dovoljno vremena za pripremu za izvršenje radnog zadatka. Nakon izvršenja radnog zadatka polaznik pred ispitnom komisijom obrazlaže izvršene radnje i postupke.

Ocena na ispitu se izražava sa: "položio" ili "nije položio".

Ispitna komisija daje ocenu "položio" polazniku koji na ispitu iz stava 1. ovog člana reši najmanje 51% postavljenih zadataka.

Ispitna komisija daje ocenu "položio" polazniku koji na ispitu iz stava 2. ovog člana izvrši svaki postavljeni radni zadatak prema utvrđenim kriterijumima procene, a na osnovu standarda kvalifikacije.

Ispitna komisija utvrđuje ocenu većinom glasova.

II. USLOVI U POGLEDU KADRA ZA OSTVARIVANJE AKTIVNOSTI OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 7.

Radi realizacije programa iz člana 3. stav 1. ovog pravilnika, JPOA mora da ima u radnom odnosu ili radno angažovane po drugom osnovu odgovarajući kadar:

1) izvođače programa obrazovanja odraslih (predavač, trener, voditelj, instruktor), koji imaju odgovarajuće obrazovanje utvrđeno standardom kvalifikacije i programom iz člana 3. stav 1. ovog pravilnika;

2) stručnog saradnika andragoga, psihologa i bibliotekara.

Program iz člana 3. st. 1. i 2. ovog pravilnika, u osnovnoj i srednjoj školi realizuje sledeći kadar:

1) nastavnici, koji imaju odgovarajuće obrazovanje u skladu sa pravilnicima koji propisuju stepen i vrstu obrazovanja nastavnika u osnovnoj i srednjoj školi;

2) stručni saradnik andragog, psiholog i bibliotekar koji ima odgovarajuće obrazovanje, u skladu sa pravilnicima koji propisuju stepen i vrstu obrazovanja stručnih saradnika u osnovnoj i srednjoj školi.

Ako JPOA, osnovna ili srednja škola nije u mogućnosti da angažuje stručnog saradnika andragoga, psihologa i bibliotekara u postupku za izdavanje odobrenja procenjuje se opravdanost odstupanja.

Kadar iz st. 1. i 2. ovog člana dužan je da u roku od šest meseci od dana sticanja statusa JPOA, kroz programe stručnog usavršavanja stekne stručne kompetencije za rad sa odraslima koje se odnose na:

1) osnovne principe, karakteristike i stilove učenja odraslih;

2) motivaciju u učenju odraslih;

3) upravljanje obrazovnom grupom;

4) metode i tehnike interaktivnog obrazovnog rada sa odraslima;

5) metode i tehnike procene postignuća polaznika;

6) planiranje, organizaciju i individualizaciju obrazovnog procesa uključujući i osobe sa invaliditetom;

7) evaluaciju obrazovnog procesa.

Kadar koji je stekao formalno obrazovanje u oblasti andragogije, ili je savladao odgovarajući program stručnog usavršavanja za nastavnike, vaspitače i stručne saradnike u oblasti obrazovanja odraslih ili ima potvrdu o stručnim kompetencijama za rad sa odraslima izdatu od strane strukovnog udruženja andragoga, smatra se da ispunjava uslov iz stava 4. ovog člana. Kadar koji realizuje programe stranih jezika dužan je da se kontinuirano usavršava za primenu nivoa Zajedničkog evropskog okvira (kalibracija), u okviru i van JPOA, odnosno škole.

Kadar koji sprovodi postupak priznavanja prethodnog učenja mora da ispunjava uslove iz podzakonskog akta koji propisuje standarde i način sprovođenja postupka priznavanja prethodnog učenja.

Kadar za realizaciju programa karijernog vođenja i savetovanja utvrđuje se prema standardima usluga karijernog vođenja i savetovanja.

Član 8.

JPOA koji ostvaruje više od tri programa u okviru jedne aktivnosti, mora da ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom ili radno angažovane po drugom osnovu, odgovorno lice za obrazovanje odraslih i srazmeran broj izvođača programa, tako da jedan izvođač ne može realizovati više od tri programa.

III. USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I NASTAVNIH SREDSTVA

Član 9.

Program iz člana 3. stav 1. ovog pravilnika, JPOA izvodi u poslovnom prostoru koji je izgrađen i opremljen u skladu sa propisima iz

oblasti planiranja i izgradnje i ovim pravilnikom, i propisima kojima su propisani tehnički standardi pristupačnosti za nesmetano kretanje osoba sa invaliditetom.

Prostor iz stava 1. ovog člana mora biti u vlasništvu ili u zakupu JPOA u trajanju najmanje do završetka programa aktivnosti obrazovanja odraslih.

Program iz člana 3. ovog pravilnika, osnovna i srednja škola izvodi u svojim prostorijama, u skladu sa propisom koji uređuje bliže uslove u pogledu školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava propisanih za osnovnu školu, a srednja škola u skladu sa propisom koji uređuje bliže uslove u pogledu školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava propisanih za odgovarajući obrazovni profil u srednjoj školi, odnosno za gimnaziju i ovim pravilnikom.

Osnovna i srednja škola sprovode postupak priznavanja prethodnog učenja u svojim prostorijama, u skladu sa propisom koji uređuje bliže uslove u pogledu školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava propisanih za osnovnu školu, a srednja škola u skladu sa propisom koji uređuje bliže uslove u pogledu školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava propisanih za odgovarajući obrazovni profil u srednjoj školi, odnosno za gimnaziju, pravilnikom koji propisuje standarde i način sprovođenja postupka priznavanja prethodnog učenja i ovim pravilnikom.

Član 10.

Poslovni prostor JPOA iz člana 9. ovog pravilnika mora da zadovoljava i higijensko-tehničke standarde koji se odnose na osvetljenje, vidljivost, zaštitu od buke, akustičnost prostorija za nastavu, grejanje i hlađenje, snabdevenost vodom, električne instalacije, instalacije informatičke opreme i zaštitu od požara.

Član 11.

Sve prostorije u kojima se ostvaruju aktivnosti obrazovanja odraslih (u daljem tekstu: učionica) i prostorije za boravak treba da imaju tehničke uslove za prirodno provetranje.

Učionica mora imati prirodno osvetljenje.

Izvori veštačkog osvetljenja u učionici moraju biti postavljeni tako da omogućavaju ravnomerno prostiranje svetlosti.

Član 12.

Za izvođenje programa iz člana 3. stav 1. ovog pravilnika, JPOA mora da ima:

1) radni prostor po polazniku u učionici od najmanje:

(1) 2,5 m² po polazniku;

(2) 3 m² po polazniku u specijalizovanoj učionici za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada utvrđene programom obrazovanja;

(3) 3,5 m² po radnom mestu (računaru) u specijalizovanoj učionici za rad na računaru;

2) prostor za individualni rad s polaznicima, ukoliko je takav rad utvrđen programom;

3) prostoriju za izvođače programa;

4) prostoriju za odgovorno lice i stručnog saradnika;

5) prostoriju za čuvanje evidencije i arhivske građe;

6) po jedan odvojeni sanitarni čvor za žene i muškarce s umivaonikom ili sa predprostorom u kojem se nalazi umivaonik;

7) druge prostorije neophodne za ostvarivanje programa, odnosno aktivnosti.

JPOA koji izvodi aktivnosti iz člana 3. stav 7. ovog pravilnika mora da ispunjava uslove u pogledu prostora utvrđenog standardima usluga karijernog vođenja i savetovanja.

Član 13.

Obavezna oprema u učionicama u kojima JPOA realizuju aktivnosti iz člana 2. stav 1. ovog pravilnika sastoji se od:

1) odgovarajućih radnih stolova sa stolicama za svakog polaznika;

2) specijalizovane učionice za posebne oblike, metode i sadržaje rada moraju da imaju odgovarajući učionički nameštaj, u skladu sa zahtevima programa i aktivnostima obrazovanja odraslih;

3) specijalizovana učionica za rad na računaru mora da ima najmanje jedan umreženi računar po polazniku i jedan računar za predavača, sa odgovarajućom softverskom opremom u vlasništvu organizatora aktivnosti.

Učionica mora da bude opremljena u skladu s materijalnim uslovima utvrđenim programom ili aktivnošću obrazovanja odraslih.

Osnovna i srednja škola koja realizuje programe obuka za rad na računaru mora da ima opremu iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Član 14.

JPOA, odnosno škola obezbeđuje odgovarajuća nastavna sredstva i opremu za realizaciju programa iz člana 3. ovog pravilnika.

JPOA mora da obezbedi uslove za elektronsko vođenje evidencije o polaznicima, uspehu polaznika, ispitima, ostvarivanju programa i kadru koji realizuje programe.

Član 15.

JPOA i srednja škola može, u okviru realizacije programa iz člana 3. ovog pravilnika, da izvodi pojedine oblike obrazovnog rada (stručne prakse, praktične nastave i vežbe) u saradnji sa drugim JPOA ili sa pravnim licima kod kojih se obavlja praktični rad, a koji se nalazi u evidenciji koju vodi Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, o čemu mora da ima zaključen poseban ugovor.

Član 16.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Broj 110-00-00072/2014-04

U Beogradu, 30. septembra 2015. godine

Ministar,
dr **Srdan Verbić**, s.r.